

Vlaanderen
is landbouw

HET LANDBOUWMONITORINGS- NETWERK / LMN

**Een bedrijfseconomische boekhouding
voor land- en tuinbouwers**

COLOFON

Datum 31/01/2015

Samenstelling

Departement Landbouw en Visserij

Verantwoordelijke uitgever

Jules Van Liefferinge, secretaris-generaal

Depotnummer

D/2015/3241/039

Druk

Vlaamse overheid

Voor bijkomende exemplaren neemt u contact op met

Departement Landbouw en Visserij

Koning Albert II-laan 35 bus 40, 1030 Brussel

Tel. 02 552 78 20 / Fax 02 552 78 71 / publicaties@lvlaanderen.be

Een digitale versie vindt u terug op

www.vlaanderen.be/landbouw/boekhouding

Vermenigvuldiging en/of overname van gegevens zijn toegestaan mits de bron expliciet vermeld wordt:

Van den Bossche A. & Van Bogaert T. (2015) **Het Landbouwmonitoringsnetwerk (LMN). Een bedrijfseconomische boekhouding voor land- en tuinbouwers**. Departement Landbouw en Visserij, Brussel.

Graag vernemen we het als u naar dit rapport verwijst in een publicatie. Als u een exemplaar ervan opstuurt, nemen we het op in onze bibliotheek.

Wij doen ons best om alle informatie, webpagina's en downloadbare documenten voor iedereen maximaal toegankelijk te maken. Indien u echter toch problemen ondervindt om bepaalde gegevens te raadplegen, willen wij u hierbij graag helpen. U kunt steeds contact met ons opnemen.

1 INHOUD

1 EEN BEDRIJFSECONOMISCHE BOEKHOUDING	2
2 KIEZEN VOOR HET LMN	3
3 JAARLIJKE BEDRIJFSUITSLAG	3
4 HET LMN, DE BASIS VOOR HET LANDBOUWBELEID IN VLAANDEREN	4
5 LMN GESITUEERD	5
6 WAT HOUDT DEELNAME IN?	6
7 ACTUELE THEMA'S	7
8 CONTACT	8
9 VOORBEELD BEDRIJFSUITSLAG	9
9.1 Algemene bedrijfsgegevens	9
9.2 Balans	10
9.3 Resultaat volledig bedrijf	12
9.4 Samenstelling inkomen	14
9.5 Resultaat per bedrijfstak	16
9.6 Technisch-economische kengetallen	19

VOORWOORD

Het Landbouwmonitoringsnetwerk (LMN) biedt land- en tuinbouwers in Vlaanderen gratis een kwaliteitsvolle bedrijfseconomische boekhouding aan.

Deze brochure informeert u over het wat en hoe van de bedrijfseconomische boekhouding bij het Landbouwmonitoringsnetwerk. De brochure vertelt ook meer over het Landbouwmonitoringsnetwerk als basis voor het landbouwbeleid in Vlaanderen.

Meer informatie staat op onze website

www.vlaanderen.be/landbouw/boekhouding

Of u kunt onze contactpersonen in de vijf Vlaamse provincies raadplegen. De adressen vindt u in hoofdstuk 8 van deze brochure.

1 EEN BEDRIJFSECONOMISCHE BOEKHOUDING

De bedrijfseconomische boekhouding is een van de belangrijkste instrumenten op het landbouwbedrijf, omdat ze een grondige financiële analyse maakt van uw bedrijf. Dat zorgt ervoor dat u inzicht krijgt in de financiële situatie van uw bedrijf, wat van groot belang is om beredeneerde beslissingen te nemen. In de bedrijfseconomische boekhouding wordt de rendabiliteit berekend van uw bedrijf en van de afzonderlijke bedrijfstakken (teelt, diersoort, neventakken).

Daarnaast bevat de bedrijfseconomische boekhouding een aantal zeer belangrijke technisch-economische kengetallen die u helpen om elke bedrijfstak beter te kunnen beoordelen. Het onderstaande voorbeeld gaat over een varkensbedrijf.

Kengetallen zeugen	Huidig boekjaar	Vorig boekjaar	Eenheid
Productiegetal varkens	17,61	19,17	
Aantal dagen tussen twee worpen	180,61	178,23	dagen
Totaal aantal worpen	432,00	413,00	
Krachtvoedergebruik per dag per dier	3,46	3,36	kg/dier
Sterftepercentage	3,17	3,16	%
Gemiddelde prijs aangekochte krachtvoerders	0,16	0,18	euro/kg

De bedrijfseconomische boekhouding voldoet om investeringssteun te kunnen genieten van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF). Dat past in het streven van de Vlaamse overheid naar een concurrentiële land- en tuinbouw.

2 KIEZEN VOOR HET LMN

De belangrijkste troef van een boekhouding bij het Landbouwmonitoringsnetwerk is dat voor uw bedrijf een kwaliteitsvolle boekhouding bijgehouden wordt die bovendien gratis is.

In ruil voor uw medewerking bij de verzameling van de nodige bedrijfsgegevens zorgen we voor:

- een uitgerekende boekhouding in de vorm van een jaarlijkse overzichtelijke uitslag
- een jaarlijks individueel bedrijfsrapport waar u uw bedrijf kan vergelijken met anonieme resultaten van vergelijkbare bedrijven, en dit op het niveau van de verschillende bedrijfstakken
- een toelichting en bespreking van het resultaat met een deskundige
- een boekhouding die voldoet voor VLIF-steun
- de garantie van vertrouwelijkheid van de bedrijfsgegevens

3 JAARLIJKSE BEDRIJFSUITSLAG

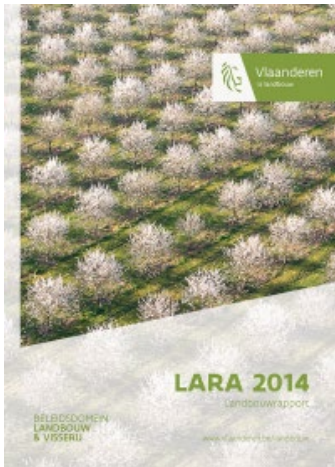
De bedrijfseconomische boekhouding is gebaseerd op een opsomming van alle kosten en opbrengsten met als doel het familiaal arbeidsinkomen te berekenen. Een boekhouding heeft betrekking op een boekjaar, dat bij het Landbouwmonitoringsnetwerk is gelijkgesteld aan het kalenderjaar.

In hoofdstuk 9 vindt u enkele voorbeelden terug van de verschillende onderdelen van een bedrijfsuitslag die jaarlijks aan de deelnemers van het Landbouwmonitoringsnetwerk wordt bezorgd.

4 HET LMN, DE BASIS VOOR HET LANDBOUW- BELEID IN VLAANDEREN

Bij het uittekenen van het Vlaamse landbouwbeleid is het belangrijk om inzicht te hebben in de gevolgen van het beleid voor de individuele bedrijven. Om die gevolgen goed te kunnen inschatten zijn gedetailleerde gegevens uit de praktijk van cruciaal belang. De gegevens die verzameld worden voor de bedrijfseconomische boekhouding vormen dan ook de ideale basis voor dergelijke studies en evaluaties.

Het Landbouwmonitoringsnetwerk van het beleidsdomein Landbouw en Visserij van de Vlaamse overheid is de belangrijkste bron van representatieve gegevens over de Vlaamse land- en tuinbouw. De anonieme gegevens worden dagelijks gebruikt bij de beleidsvoorbereiding.

Een mooi voorbeeld van het gebruik van de gegevens van het Landbouwmonitoringsnetwerk is het decretaal verankerde Landbouwrapport (LARA), dat de verschillende land- en tuinbouwsectoren bespreekt en om de twee jaar verschijnt. Het rapport is beschikbaar op www.vlaanderen.be/landbouw/lara.

Om representatief te blijven voor de Vlaamse land- en tuinbouw moet het Landbouwmonitoringsnetwerk verschillende bedrijfstypes omvatten. Jaarlijks stellen we daarom een selectieplan op. Dat selectieplan geeft aan hoeveel bedrijven per landbouwbedrijfstype en economische groottecategorie zouden moeten deelnemen om representatief te zijn. Op basis van het selectieplan evalueren we welke categorieën onder- of oververtegenwoordigd zijn. Die kennis wordt gebruikt bij het aanwerven van nieuwe deelnemende bedrijven waarbij we streven naar het aanvullen van ondervertegenwoordigde categorieën om op die manier tot een zo representatief mogelijke steekproef te komen.

5 LMN GESITUEERD

De afdeling Monitoring en Studie (AMS), die verantwoordelijk is voor de boekhoudingen die worden bijgehouden in het kader van het Landbouwmonitoringsnetwerk, is een afdeling van het Departement Landbouw en Visserij.

Een 750-tal Vlaamse land- en tuinbouwbedrijven maken deel uit van het Landbouwmonitoringsnetwerk. Een 210-tal rundveebedrijven (melkvee en mestvee), meer dan 230 tuinbouwbedrijven, 120 gespecialiseerde varkens- of pluimveebedrijven, 70 gespecialiseerde akkerbouwbedrijven en 120 gemengde bedrijven zijn erin opgenomen.

De boekhoudingen worden bijgehouden in de buitendiensten (één per provincie) waar de provinciale boekhouders het contactpunt zijn met de land- of tuinbouwer. De provinciale boekhouder staat in voor de inzameling en correcte verwerking van de gegevens en het beantwoorden van eventuele vragen rond de bedrijfseconomische boekhouding. Het contact tussen landbouwer en boekhouder moet leiden tot een vlotte samenwerking en gegevensuitwisseling.

Het Landbouwmonitoringsnetwerk binnen het beleidsdomein Landbouw en Visserij, een van de beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid, wordt in onderstaande figuur weergegeven.

Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Omdat de grote lijnen van het landbouwbeleid in Vlaanderen bepaald worden op niveau van de Europese Unie, is het logisch dat een deel van de verzamelde gegevens van het Landbouwmonitoringsnetwerk doorvloeit naar het Europese boekhoudnet om ook op Europees niveau de basis te vormen voor rapportering en beleidsevaluatie. Meer informatie over het Farm Accounting Data Network vindt u op <http://ec.europa.eu/agriculture/rica>.

6 WAT HOUDT DEELNAME IN?

Deelnemen aan het LMN houdt in dat u alle nodige gegevens op een correcte en tijdige manier aanlevert. Dat kan op papier of elektronisch via invulboeken en -formulieren en/of via uw facturen en documenten.

Voorbeeld van een invulformulier

MAANDFORMULIER		MAAND / JAAR							
ONTVANGSTEN & UITGAVEN		BEDRIJFSNUMMER							
OMSCHRIJVING		ONTVANGSTEN			UITGAVEN			Kenmerken	Bestemming Gewas Diensort Perceel
DATA	Omschrijving	Hoeveelheid +eenheid	Bedrag Excl BTW	BTW	Bedrag Incl BTW	Bedrag Excl BTW	BTW		

De gevraagde gegevens handelen over aankopen, verkopen, verbruiken, investeringen, leningen, algemene en technische gegevens. Omdat een nettobedrijfsresultaat berekend wordt per bedrijfstak, wordt ook uw medewerking verwacht in het verdelen van kosten en opbrengsten over de verschillende bedrijfstakken.

Nadat uw boekhouder de boekhouding heeft berekend en eventueel bijkomende uitleg heeft gevraagd, zal u de bedrijfsuitslag ontvangen (ten laatste in de zomer van het volgende jaar). Hoe een mogelijk resultaat eruitziet, ziet u in hoofdstuk 9.

De individuele resultaten worden in het hoofdbestuur gecentraliseerd in een databank. Die databank vormt de basis van de rapporten over de Vlaamse land- en tuinbouw. De resultaten van de steekproef extrapoleren we naar de Vlaamse land- en tuinbouw in het algemeen of meer specifiek naar deelsectoren en landbouwstroken.

Met behulp van de databank maken we ook de individuele bedrijfsrapporten op die een deelnemer de kans bieden zijn eigen bedrijf te vergelijken met gelijkaardige bedrijven.

Als afronding van een boekjaar geeft de boekhouder duiding bij de resultaten van het bedrijf.

Als deelnemer aan het Landbouwmonitoringsnetwerk krijgt u ook twee maal per jaar een nieuwsbrief, zodat u op de hoogte blijft van rapporten en studieresultaten die gebaseerd zijn op de gegevens van het Landbouwmonitoringsnetwerk.

7 ACTUELE THEMA'S

Een zeer beperkt deel van de gegevensverzameling staat los van de boekhouding en gebeurt via enquêtes die specifiek zijn opgesteld voor een actuele studie.

Een voorbeeld van zo'n enquête is de conjunctuurvragenlijst die we sinds begin 2007 om de zes maanden naar de deelnemende bedrijven sturen. Op basis van de gegeven antwoorden berekenen we de conjunctuurindex die, naar analogie met conjunctuurbarometers voor andere sectoren, een instrument vormt voor beleidsmakers om de schommelingen in economische activiteit te meten en de toekomstige evolutie in te schatten.

Ook over korteketenverkoop, innovatie, en sociale aspecten hebben we al enquêtes gehouden, die uitgemond zijn in de rapporten *Recht van bij de boer(in)*, *Innovatie in de Vlaamse land- en tuinbouw* en *Boer(in) in hoofd, hart en nieren*.

Vanzelfsprekend houden we u op de hoogte van de resultaten van de enquêtes waaraan u deelneemt.

8 CONTACT

Het team van deskundigen die uw contactpersonen vormen, werkt in vijf buitendiensten, de vijf provinciale vestigingen van het beleidsdomein Landbouw en Visserij.

Voor meer informatie over het Landbouwmonitoringsnetwerk en de bedrijfseconomische boekhouding kan u zich wenden tot de onderstaande contactpersoon voor uw provincie.

Buitendienst Antwerpen

William Mergaerts
Lange Kievitsstraat 111-113, bus 71 / 2018 Antwerpen
03 224 92 50 / studies.antwerpen@lvvlaanderen.be

Buitendienst Oost-Vlaanderen

Frederic Vanwingene
Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 101 / 9000 Gent
09 276 28 80 / frederic.vanwingene@lvvlaanderen.be

Buitendienst West-Vlaanderen

Carine Deriemaecker
Koning Albert I-laan 1/2, bus 101 / 8200 Brugge
050 24 76 90 / carine.deriemaecker@lvvlaanderen.be

Buitendienst Limburg

Mieke Fastré
Koningin Astridlaan 50, bus 6 / 3500 Hasselt
011 74 26 77 / mieke.fastre@lvvlaanderen.be

Buitendienst Vlaams-Brabant

Gerry Spelmans
Diestsepoort 6, bus 101 / 3000 Leuven
016 66 61 00 / gerry.spelmans@lvvlaanderen.be

U kunt ook terecht op de website www.vlaanderen.be/landbouw/boekhouding.

Als u geïnteresseerd bent om deel te nemen, zal de boekhouder met u een datum voor een bedrijfsbezoek afspreken. Tijdens dat bedrijfsbezoek geven we meer gedetailleerde uitleg over de boekhouding en vragen we een aantal bedrijfsgegevens op. Vervolgens bekijken we of uw bedrijf in de steekproef past en krijgt u te horen of uw boekhouding kan worden bijgehouden in het Landbouwmonitoringsnetwerk.

9 VOORBEELD BEDRIJFSUITSLAG

9.1 ALGEMENE BEDRIJFSGEGEVENS

Arbeidsanalyse

	<u>Aantal AK</u>	<u>Aantal VAK</u>	<u>Gewerkte uren</u>
Bedrijfs hoofd/ -leider(s)	1.00	1.00	3 480.00
Partner van het bedrijfs hoofd/ -leider(s)	.00	.00	.00
Andere niet-betaalde arbeidskrachten	.66	.44	1 190.00
Betaalde arbeidskrachten	.00	.00	.00
Totalen	1.66	1.44	4 670.00

Bedrijfsplan gewassen

	<u>Beteelde opp</u>	<u>Toegevoegde opp</u>
Marktbaar gewassen		
Mais (deegrijpe)	3.300	
Mais (korrel-)	1.350	
subtotaal Marktbaar gewassen	4.65	ha
Voedergewassen		
Mais (deegrijpe)	18.160	
Weiden	24.610	
subtotaal Voedergewassen	42.77	ha
Voor- en nagewassen		
Grasland (tijdelijk)	9.960	
Rogge	11.500	
subtotaal Voor- en nagewassen	21.46	ha
Zaakbaar verhuurd land		
Zaakbaar verhuurd land	1.610	
Zaakbaar verhuurd land (op contract)	0.800	
subtotaal Zaakbaar verhuurd land	2.41	ha
TOTAAL BEDRIJF (excl. voor- en nagewassen)	49.83	ha

Bedrijfsplan vee

	<u>Gem veebezetting</u>	<u>Aantal GVE</u>
Diersoorten met GVE		
Man. jongvee van MV	2.22	
Melkkoeien	66.74	66.74
Vrouw. jongvee van MV	64.23	34.58

Productierechten

Melkquotum	566 899	liter
Aantal toeslagrechten gewoon	44.72	stuks
NER-DR Runderen	13 143	stuks

Voornaamste economische indicatoren

Totaal Arbeidsinkomen / VAK	60 259	Euro
Totaal Arbeidsinkomen gezin	86 773	Euro
Netto Bedrijfsresultaat	18 382	Euro

9.2 BALANS

Omvat het actief en het passief en een aantal kengetallen in verband met het kapitaal.

Balans 2013

1. ACTIEF / PASSIEF

ACTIEF (in euro)	Begin boekjaar	Einde boekjaar	% in tot. actief
<u>Grond- en gebouwenkapitaal in eigendom</u>			
Gronden	106 300.00	124 300.00	25.18 %
Grondverbeteringen en erfverhardingen	.00	.00	
- gecumuleerde afschrijvingen	.00	.00	
Boekwaarde grondverbeteringen en erfverhardingen	.00	.00	0.00 %
Gebouwen	660 603.86	662 453.86	
- gecumuleerde afschrijvingen	455 425.06	475 277.29	
Boekwaarde gebouwen	205 178.80	187 176.57	37.92 %
Glasopstand	.00	.00	
- gecumuleerde afschrijvingen	.00	.00	
Boekwaarde glasopstand	.00	.00	0.00 %
Installaties	20 749.12	20 749.12	
- gecumuleerde afschrijvingen	16 844.11	17 494.95	
Boekwaarde installaties	3 905.01	3 254.18	0.66 %
Aanplantingen (I.O.) + afsluitingen + steunmateriaal	.00	.00	
- gecumuleerde afschrijvingen	.00	.00	
Boekwaarde aanplantingen (I.O.) + afsluitingen + steunmateriaal	.00	.00	0.00 %
Aanplantingen (N.I.O.)	.00	.00	0.00 %
Subtotaal	315 383.81	314 730.74	(63.77%)
<u>Productierechten</u>			
Aangekocht quota	214 859.73	214 998.39	
- gecumuleerde afschrijvingen quota	192 019.93	199 530.47	
Boekwaarde aangekocht quota	22 839.80	15 467.92	3.13 %
Toeslagrechten	1 750.00	4 760.50	
- gecumuleerde afschrijvingen toeslagrechten	546.21	886.16	
Boekwaarde aangekochte toeslagrechten	1 203.79	3 874.39	
Emissierechten	.00	.00	
- gecumuleerde afschrijvingen emissierechten	.00	.00	
Boekwaarde aangekochte emissierechten	.00	.00	
Overige rechten	.00	.00	
- gecumuleerde afschrijvingen overige rechten	.00	.00	
Boekwaarde overige rechten	.00	.00	
Subtotaal	24 043.59	19 342.31	(3.92%)
<u>Bedrijfskapitaal</u>			
Rundvee	90 222.00	89 697.25	
Varkens	.00	.00	
Pluimvee	.00	.00	
Overige	.00	.00	
Totaal vee	90 222.00	89 697.25	18.17 %
Planteninventaris	.00	.00	0.00 %
Werktuigen en overige investeringen	228 916.51	229 416.09	
- gecumuleerde afschrijvingen	171 070.50	171 839.93	
Boekwaarde werktuigen en overige investeringen	57 846.01	57 576.16	11.67 %
Omlopend kapitaal	12 228.20	12 228.20	2.48 %
Subtotaal	160 296.21	159 501.61	(32.32%)
TOTAAL ACTIEF	499 723.61	493 574.66	

Balans 2013

PASSIEF (in euro)	Begin boekjaar	Einde boekjaar	% in tot. passief
<u>Eigen vermogen</u>			
Eigen vermogen	268 884.61	286 003.66	57.95 %
<u>Vreemd vermogen</u>			
Leningen > 1 jaar: initieel bedrag	390 300.00	390 300.00	
- gecumuleerde aflossingen	159 461.00	182 729.00	
Netto-waarde leningen > 1 jaar	230 839.00	207 571.00	42.05 %
Leningen <= 1 jaar: initieel bedrag	.00	.00	
- gecumuleerde aflossingen	.00	.00	
Netto-waarde leningen <= 1 jaar	.00	.00	0.00 %
Subtotaal	230 839.00	207 571.00	(42.05%)
TOTAAL PASSIEF	499 723.61	493 574.66	
TOENAME EIGEN VERMOGEN		17 119.05	

2. GROND- EN GEBOUWENKAPITAAL IN HUUR

<u>Grond- en gebouwenkapitaal in huur (in euro)</u>	Begin boekjaar	Einde boekjaar	Einde boekjaar % in totaal
Gronden	391 650.00	651 550.00	100.00 %
Gebouwen	.00	.00	0.00 %
Glasopstand + bijhorende installaties	.00	.00	0.00 %
Aanplantingen + afsluitingen + steunmateriaal IO	.00	.00	0.00 %
Aanplantingen NIO	.00	.00	0.00 %
TOTAAL	391 650.00	651 550.00	

3. OPPERVLAKTE GRONDEN (in are)

	Begin boekjaar	Einde boekjaar
Kadastrale oppervlakte in eigendom	773.00	833.00
Kadastrale oppervlakte in huur	3 447.00	4 314.00
Totaal kadastrale opp	4 220.00	5 147.00
Beteelbare opp	4 056.00	4 983.00
Overige grond	164.00	164.00

4. KENGETALLEN IVM KAPITAAL (in %)

	Begin boekjaar	Einde boekjaar
Solvabiliteit	53.81	57.95
= eigen vermogen in % van totaal vermogen		
Moderniteitsgraad	25.75	23.37
=boekw. duurzame productiemiddelen(excl.grond) in % verv.waarde		

9.3 RESULTAAT VOLLEDIG BEDRIJF

Omvat het totaal van de kosten en opbrengsten met de aanduiding van het economische belang van de verschillende posten.

Resultaatrekening 2013

Volledig bedrijf

	Totaal (euro) 2011	Totaal (euro) 2012	Totaal (euro) 2013	% tot. opb. 2013
Verkoop gewassen	6 359.36	5 158.52	8 261.83	3.3
Inventarisverschil gewassen	-7 473.45	5 379.63	6 821.47	2.7
Veebewegingen	20 464.33	27 261.52	33 767.89	13.4
Melk	182 290.01	216 251.40	202 070.90	80.1
Overige dierlijke producten (IKZ vergoeding, wol, vellen,...)		.01	.01	0.0
Winst op doorverkoop	81.60		3.59	0.0
Diverse opbrengsten	90.00		201.83	0.1
Verhuur investeringen en gronden	4 852.52	2 148.50	1 058.35	0.4
<i>Opbrengsten (excl premies)</i>	<i>206 664.37</i>	<i>256 199.58</i>	<i>252 185.87</i>	
BRUTO OPBRENGST (excl premies)	206 664.37	256 199.58	252 185.87	

				% tot. kost 2013
Energiekost niet-verwarming (werktuigen en verlichting)	-6 965.80	-8 037.15	-11 006.68	4.2
Verbruik aangekocht zaad- en pootgoed	-2 718.00	-4 819.41	-5 623.07	2.2
Verbruik meststoffen	-3 897.30	-7 507.29	-6 573.40	2.5
Verbruik bestrijdingsmiddelen	-1 898.42	-2 155.04	-2 112.36	0.8
Verkoopskosten	-1 387.87	-1 304.28	-2 171.45	0.8
Diverse kosten aan teelten	-1 081.70	-906.60	-2 673.20	1.0
Krachtvoerders	-29 740.70	-31 832.52	-34 517.16	13.3
Aangekocht ruwvoeder	-1 255.00	-931.00	-345.12	0.1
Verbruik plantaardige nevenproducten	-13 444.28	-11 867.30	-12 811.32	4.9
Dierenartskosten	-4 608.18	-4 453.32	-5 119.14	2.0
Diverse kosten aan vee	-13 733.39	-13 786.94	-9 657.54	3.7
Werk door derden	-11 248.10	-13 521.91	-15 239.30	5.9
<i>Operationele kosten</i>	<i>-91 978.75</i>	<i>-101 122.76</i>	<i>-107 849.74</i>	
BRUTO BEDRIJFSRESULTAAT (excl premies)	114 685.62	155 076.82	144 336.13	

				% tot. kost 2013
Afschrijvingen en interesten gebouwen en installaties	-30 365.12	-30 435.07	-30 490.97	11.8
Afschrijvingen en interesten productierechten	-9 360.61	-9 049.42	-8 935.08	3.4
Afschrijvingen en interesten werktuigen en overige inv.	-13 810.03	-12 610.53	-12 016.91	4.6
Fictieve interesten overig bedrijfskapitaal	-4 707.88	-4 897.21	-5 109.41	2.0
Betaalde pacht gronden	-6 435.00	-6 532.33	-8 031.91	3.1
Fictieve pacht	-1 807.50	-1 932.50	-2 499.00	1.0
Diverse kosten gronden en gebouwen	-4 459.57	-4 128.98	-3 642.09	1.4
Werktuigkosten	-3 724.14	-5 250.75	-9 803.22	3.8
Algemene onkosten	-2 860.00	-2 968.27	-2 394.20	0.9
<i>Structurele kosten (zonder fictief loon)</i>	<i>-77 529.85</i>	<i>-77 805.06</i>	<i>-82 922.79</i>	
ARBEIDSINKOMEN (excl premies)	37 155.77	77 271.76	61 413.34	

				% tot. kost 2013
Fictief loon bedrijfs hoofd/bedrijfsleider	-51 747.60	-53 139.60	-55 610.40	21.5

Resultaatrekening 2013
Volledig bedrijf

	Totaal (euro) 2011	Totaal (euro) 2012	Totaal (euro) 2013	
Fictief loon overige gezinsleden	-20 818.00	-18 171.30	-12 780.60	% tot. kost 2013 4.9
<i>fictieve kost gezinsarbeid</i>	-72 565.60	-71 310.90	-68 391.00	
TOTALE KOSTEN	242 074.20	250 238.72	259 163.527	
NETTO BEDRIJFSRESULTAAT (excl premies)	-35 409.83	5 960.86	-6 977.66	
Gekoppelde inkomenssteun	1 179.85			
Ontkoppelde inkomenssteun	21 720.89	25 157.46	25 359.64	
Agro-milieumaatregelen	1 140.00			
<i>totaal premies</i>	<i>24 040.74</i>	<i>25 157.46</i>	<i>25 359.64</i>	
ARBEIDSINKOMEN (incl premies)	61 196.510	102 429.221	86 772.982	
NETTO BEDRIJFSRESULTAAT (incl premies)	-11 369.09	31 118.32	18 381.98	

9.4 SAMENSTELLING INKOMEN

Geeft een overzicht van de kengetallen voor de bepaling en vergelijking van de rendabiliteit van een bedrijf.

Samenstelling inkomen 2013

1. SAMENSTELLING INKOMEN (IN EURO)

		<u>Huidig jaar</u>	<u>Vorig jaar</u>
Netto bedrijfsresultaat (NBR) (incl premies)	(A)	8 849.28	10 089.56
Fictief loon bedrijfsleider	(B)	28 764.00	27 486.00
Arbeidsinkomen bedrijfsleider (incl premies)		37 613.28	37 575.56
Fictief loon gezinsleden	(C)	4 833.00	4 594.50
Arbeidsinkomen gezin (incl premies)		42 446.28	42 170.06
Loonkost betaalde arbeid	(D)	.00	.00
Arbeidsinkomen (incl premies)		42 446.28	42 170.06
Per beteelbare opp (ha)		1 536.80	1 564.17
Per VAK		36 278.87	36 042.79
Per gewerkt uur		18.87	18.74
Per 1000 euro activa EI		389.41	547.00
Saldo buiten NBR	(E)	-6 481.16	-652.53
Fictieve interest bedrijfskapitaal	(F)	4 378.46	3 331.23
Fictieve interest grond, gebouwen en productierechten	(G)	271.92	297.78
Werkelijk betaalde interest	(H)	152.89	458.67
Inkomen bedrijfsleider met steun	(A+B+E+F+G+H)	35 629.61	40 093.37
Landbouwincome gezin met steun	(A+B+C+E+F+G+H)	40 462.61	44 687.87
Totaal ontvangen steun		15 611.88	18 423.65
Landbouwincome gezin zonder steun		24 850.73	26 264.22

2. KENGETALLEN VOLLEDIG BEDRIJF (IN EURO)

ECONOMISCHE KENGETALLEN

		<u>Huidig jaar</u>	<u>Vorig jaar</u>
Totale opbrengst (incl premies) / beteelbare opp (ha)		3 108.62	2 998.48
Totale kosten / beteelbare opp (ha)		2 788.23	2 624.24
NBR (incl premies) / beteelbare opp (ha)		320.39	374.24
Opbrengsten per 1000 euro kosten		1 114.91	1 142.61
Landbouwgezinsinkomen met steun	(A)	40 462.61	44 687.87
Afschrijvingen	(B)	8 486.32	4 955.75
Nieuwe leningen	(C)	.00	.00
Betaalde aflossingen	(D)	4 166.67	8 333.33
Verkoop investeringen	(E)	5 785.00	4 132.23
Totaal financiële middelen vrijgemaakt voor het bedrijf	(A+B+C-D+E)	50 567.26	45 442.52

Samenstelling inkomen 2013

Aankoop gebouwen (incl serres) + installaties	(G)	.00	.00
Aankoop gronden + grondverbeteringen	(H)	.00	.00
Aankoop aanplantingen + afsluiting + steunmateriaal	(I)	.00	.00
Verschil planteninventaris	(J)	.00	.00
Verschil veeinventaris	(K)	.00	.00
Aangekochte productierechten	(L)	.00	.00
Kapitaalpremies investeringen	(M)	.00	.00
Aangewende financiële middelen voor het bedrijf	(F+G+H+I+J+K+L-M)	48 500.00	15 702.48
Saldo (besteedbare financiële middelen)	(A+B+C+D+E-F-G-H-I-J-K-L+M)	2 067.26	29 740.04
Rendabiliteit totaal vermogen EI (%)		12.38	13.09
Rendabiliteit eigen vermogen EI (%)		12.24	13.84
Ontvangen BTW		5 429.90	4 612.69
Betaalde BTW		11 911.06	5 265.22
BTW saldo		-6 481.16	-652.53

TECHNISCHE EN ANDERE KENGETALLEN

	<u>Huidig jaar</u>	<u>Vorig jaar</u>
Verwarmingskosten (euro/are)	.00	.00
Beteelbare oppervlakte per VAK (ha/VAK)	23.61	23.04
Gewerkte uren per beteelbare opp (h/ha)	81.46	83.46

3. KOSTEN VAN GROND EN GEBOUWENKAPITAAL (IN EURO)

	Afschr.	Interest	Onderhoud	Totaal
Grond	0	0	0	0.00
Gebouwen	0	0	0	0.00
Glasopstand	0	0	0	0.00
Aanplantingen + steunmateriaal, afsluitingen	0	0	0	0.00
Grondverbetering	0	0	0	0.00
Subtotaal	0	0	0	0.00

9.5 RESULTAAT PER BEDRIJFSTAK

Geeft gedetailleerd de kosten en opbrengsten per bedrijfstak (teelt/diercategorie/neventak) weer.

Resultaatrekening 2013

Aardappelen (andere bewaar-)

	Totaal (euro)	euro/ ha	euro/ geoogste 100 kg
		1.1	491.56
Verkoop gewassen	154.91	140.83	0.315
Interne verkoop gewassen	6 737.95	6 125.41	13.707
Inventarisverschil gewassen			
Opbrengst plantaardige nevenproducten			
Planteninventarisverschil			
Diverse opbrengsten	33.00	30.00	0.067
<i>Opbrengsten (excl premies)</i>	<i>6 925.86</i>	<i>6 296.24</i>	<i>14.090</i>
BRUTO OPBRENGST (excl premies)	6 925.86	6 296.24	14.090
Energiekost niet-verwarming (werktuigen en verlichting)	-57.91	-52.64	-0.118
Energiekosten verwarming			
Verbruik aangekocht zaad- en pootgoed	-1 080.00	-981.82	-2.197
Verbruik meststoffen	-270.48	-245.89	-0.550
Verbruik bestrijdingsmiddelen	-547.21	-497.47	-1.113
Verkoopkosten	-15.40	-14.00	-0.031
Diverse kosten aan teelten	-120.05	-109.14	-0.244
Werk door derden	-99.00	-90.00	-0.201
<i>Operationele kosten</i>	<i>-2 190.05</i>	<i>-1 990.95</i>	<i>-4.455</i>
BRUTO BEDRIJFSRESULTAAT (excl premies)	4 735.81	4 305.29	9.634
Afschrijvingen en fictieve interesten	-1 911.14	-1 737.40	-3.888
Betaalde pacht gronden	-139.63	-126.93	-0.284
Betaalde huur gebouwen	-39.82	-36.20	-0.081
Fictieve pacht	-45.97	-41.79	-0.094
Diverse kosten gronden en gebouwen	-47.11	-42.82	-0.096
Werktuigkosten	-143.92	-130.84	-0.293
Algemene onkosten	-76.41	-69.46	-0.155
<i>Structurele kosten (zonder fictief loon)</i>	<i>-2 403.99</i>	<i>-2 185.45</i>	<i>-4.891</i>
ARBEIDSINKOMEN (excl premies)	2 331.82	2 119.84	4.744
Fictief loon	-1 238.45	-1 125.86	-2.519
<i>fictieve kost gezinsarbeid</i>	<i>-1 238.45</i>	<i>-1 125.86</i>	<i>-2.519</i>
TOTALE KOSTEN	5 832.49	5 302.26	11.87
NETTO BEDRIJFSRESULTAAT (excl premies)	1 093.37	993.97	2.224
Gekoppelde inkomenssteun			
Ontkoppelde inkomenssteun	687.04	624.58	1.398
Overige premies	11.16	10.14	0.023
<i>totaal premies</i>	<i>698.20</i>	<i>634.73</i>	<i>1.420</i>
ARBEIDSINKOMEN (incl premies)	3 030.02	2 754.56	6.16
NETTO BEDRIJFSRESULTAAT (incl premies)	1 791.57	1 628.70	3.645

Resultaatrekening 2013

Vleesvarkens

	Totaal (euro)	euro/ verkocht dier	euro/ 100 kg verkochte dieren
		7668	8842.81
Dieren inventarisverschillen	43 589.56	5.68	4.929
Dieren aankoop			
Dieren verkoop, noodslacht, sterfte	1 145 947.97	149.45	129.591
Dieren geboorte			
Dieren overgangen	-331 033.00	-43.17	-37.435
Overige dierlijke producten (IKZ vergoeding, wol, vellen,...)	.01	.00	0.000
Diverse opbrengsten	724.04	.09	0.082
<i>Opbrengsten (excl premies)</i>	<i>859 228.58</i>	<i>112.05</i>	<i>97.167</i>
BRUTO OPBRENGST (excl premies)	859 228.58	112.05	97.167
Energiekost niet-verwarming (werktuigen en verlichting)	-5 773.13	-.75	-0.653
Energiekosten verwarming			
Krachtvoerders	-657 317.29	-85.72	-74.334
Dierenartskosten	-12 208.27	-1.59	-1.381
Mestafzet en mestheffing	-18 129.50	-2.36	-2.050
Kosten in- en uitgeschaard vee	-52 001.25	-6.78	-5.881
Diverse kosten aan vee	-12 685.57	-1.65	-1.435
Werk door derden	-2 379.33	-.31	-0.269
<i>Operationele kosten</i>	<i>-760 494.34</i>	<i>-99.18</i>	<i>-86.001</i>
BRUTO BEDRIJFSRESULTAAT (excl premies)	98 734.24	12.88	11.165
Betaalde arbeidskrachten	-180.00	-.02	-0.020
Afschrijvingen en fictieve interesten	-30 303.71	-3.95	-3.427
Fictieve pacht			
Diverse kosten gronden en gebouwen	-5 498.71	-.72	-0.622
Werktuigkosten	-1 629.79	-.21	-0.184
Algemene onkosten	-3 145.71	-.41	-0.356
<i>Structurele kosten (zonder fictief loon)</i>	<i>-40 757.93</i>	<i>-5.32</i>	<i>-4.609</i>
ARBEIDSINKOMEN (excl premies)	57 976.31	7.56	6.556
Fictief loon	-19 176.00	-2.50	-2.169
<i>fictieve kost gezinsarbeid</i>	<i>-19 176.00</i>	<i>-2.50</i>	<i>-2.169</i>
TOTALE KOSTEN	820 428.27	106.99	92.78
NETTO BEDRIJFSRESULTAAT (excl premies)	38 800.31	5.06	4.388

Resultaatrekening 2013

Tomaten

	Totaal (euro)	euro/ ha	euro/ geoogste 100 Kg
		0.61	1325.19
Verkoop gewassen	72 010.01	118 049.20	54.339
Interne verkoop gewassen			
Inventarisverschil gewassen			
Opbrengst plantaardige nevenproducten			
Diverse opbrengsten			
<i>Opbrengsten (excl premies)</i>	<i>72 010.01</i>	<i>118 049.20</i>	<i>54.339</i>
BRUTO OPBRENGST (excl premies)	72 010.01	118 049.20	54.339
Energiekost niet-verwarming (werktuigen en verlichting)	-309.64	-507.61	-0.234
Energiekosten verwarming			
Verbruik eigen zaad- en pootgoed			
Verbruik aangekocht zaad- en pootgoed	-13 922.52	-22 823.80	-10.506
Verbruik meststoffen	-1 520.86	-2 493.21	-1.148
Verbruik bestrijdingsmiddelen	-1 434.50	-2 351.65	-1.082
Steun- en bindmateriaal	-253.42	-415.44	-0.191
Substraat			
Verkoopkosten	-2 041.26	-3 346.32	-1.540
Overige materialen			
Diverse kosten aan teelten	-956.13	-1 567.43	-0.722
Seizoenslonen	-1 215.70	-1 992.94	-0.917
Werk door derden	-258.40	-423.60	-0.195
<i>Operationele kosten</i>	<i>-21 912.43</i>	<i>-35 922.01</i>	<i>-16.535</i>
BRUTO BEDRIJFSRESULTAAT (excl premies)	50 097.58	82 127.19	37.804
Betaalde arbeidskrachten			
Afschrijvingen en fictieve interesten	-6 276.14	-10 288.75	-4.736
Betaalde pacht gronden	-74.88	-122.75	-0.057
Fictieve pacht	-126.45	-207.30	-0.095
Diverse kosten gronden en gebouwen	-1 679.93	-2 753.98	-1.268
Werktuigkosten	-803.46	-1 317.14	-0.606
Algemene onkosten	-355.95	-583.53	-0.269
<i>Structurele kosten (zonder fictief loon)</i>	<i>-9 316.81</i>	<i>-15 273.45</i>	<i>-7.031</i>
ARBEIDSINKOMEN (excl premies)	40 780.78	66 853.73	30.774
Fictief loon	-12 115.40	-19 861.31	-9.142
<i>fictieve kost gezinsarbeid</i>	<i>-12 115.40</i>	<i>-19 861.31</i>	<i>-9.142</i>
TOTALE KOSTEN	43 344.63	71 056.77	32.71
NETTO BEDRIJFSRESULTAAT (excl premies)	28 665.38	46 992.43	21.631

9.6 TECHNISCH-ECONOMISCHE KENGETALLEN

Per bedrijfstak geven we een selectie van technische en economische kengetallen weer.

Technisch economische kengetallen 2013

Voedergewassen

Algemene kengetallen

	Huidig boekjaar	Vorig boekjaar	Eenheid
Beweide opp	5.83	7.92	ha
Ingekuilde oppervlakte: ha sneden	18.35	23.39	ha
Gehooide opp: ha sneden	0.00	1.53	ha
Totaal gemaaide oppervlakte	18.35	24.92	ha
Aantal GVE per ha voedergewas	3.13	3.17	stuks/ha
Totale opp voedergewassen (incl voor en nateelt)	34.59	33.41	ha
Totale opp grasland (tijdelijk en blijvend)	9.70	13.16	ha
Totale opp blijvend weiland	0.00	13.16	ha
Totale opp tijdelijk grasland	0.00	0.00	ha
Koeien (excl jongvee) per ha rv	1.39	1.46	stuks
Oppervlakte voedergewassen per GVE	0.32	0.32	ha

Kengetallen dieren 2013

Productiviteit melkvee			
Kengetal	Huidig boekjaar	Vorig boekjaar	Eenheid
Percentage Melktype	89.36	97.92	%
Leeftijd verkochte melkkoeien	5.43	6.59	Jaren
Verkoopprijs melkkoeien	935.67	771.05	euro/stuk
Leeftijd bij eerste kalving melkvaars	32.79	29.40	Maanden
Aantal vrouwelijk jongvee per melkkoe	1.09	0.96	stuks
Tussenkalf tijd	412.39	434.03	dagen
Kalvingsindex	1.03	1.01	
Vervangingspercentage	20.83	31.82	%
Totaal aantal kalvingen melkvee	47.00	47.00	stuks
Percentage levend geboren kalveren	100.00		%
Percentage keizersneden	2.13	4.26	%
Sterftepercentage melkkoeien	1.72	1.61	%
Sterftepercentage vrouwelijk jongvee MV	1.49	1.52	%
Sterftepercentage mannelijk jongvee MV		2.94	%
Verkoopprijs nuchtere kalveren	178.90	183.84	euro/stuk

**DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ**

